

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research) ประเภท การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อวิเคราะห์หลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานในการเปิดสอนโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ในวิทยาลัยครู วิเคราะห์สภาพและปัญหาในการจัดการเรียน การสอนโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ในวิทยาลัยครู ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ บัณฑิต และ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ใน วิทยาลัยครู การทำงานของบัณฑิต และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ บัณฑิต และนักศึกษา ชั้นปีที่ 4

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจเอกสาร สํารวจสถาบัน ซึ่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครู พิบูลสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครู นครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง ตามที่ได้ระบุเหตุผลในการเลือกวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่งนี้เป็นแหล่ง ข้อมูลไว้ในขอบเขตการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องและ สํารวจความคิดเห็นของอาจารย์ บัณฑิต และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่ง รายละเอียดเกี่ยวกับประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การ เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าภาคพัฒนามาตรฐานหลักสูตร สังกัด หน่วยงานนิติศาสตร์ กรมการฝึกหัดครู กรมการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ โปรแกรมวิชา นิติศาสตร์ ผู้บริหาร อาจารย์ บัณฑิต และนักศึกษาชั้นปีที่ 4

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถาบัน ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของวิทยาลัยครูที่นำมาใช้เป็น กลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1.2.1 วิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้วในปีการ- ศึกษา 2535 และ

1.2.2 มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2537 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิทยาลัยครูที่มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2534, 2535 และมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537

วิทยาลัยครู	บัณฑิตที่สำเร็จ	บัณฑิตที่สำเร็จ	นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537
	การศึกษา ปีการศึกษา 2534	การศึกษา ปีการศึกษา 2535	
1. เชียงราย	-	-	-
2. เชียงใหม่	/	-	/
3. ลำปาง	-	-	-
4. อุตรดิตถ์	-	-	/
5. นครสวรรค์	/	/	/
6. พิบูลสงคราม	/	/	/
7. เพชรบูรณ์	-	-	-
8. มหาสารคาม	-	-	/
9. นครราชสีมา	-	-	/
10. ฉะเชิงเทรา	-	-	-
11. เทพสตรี	-	/	/
12. พระนครศรีอยุธยา	-	-	/
13. เพชรบุรีวิทยาลัยการณั	-	-	/
14. ไร่ไพลธรรมิ	-	-	-
15. นครปฐม	-	/	/
16. เพชรบุรี	-	/	/
17. หมู่บ้านจอมบึง	-	-	/
18. นครศรีธรรมราช	-	-	-
19. สุราษฎร์ธานี	-	-	-
20. จันทระเกษม	/	-	-
21. ธนบุรี	-	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วิทยาลัยครู	บัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษา ปีการศึกษา 2534	บัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษา ปีการศึกษา 2535	นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537
22. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	-	/	/
23. พระนคร	-	-	/
24. สอนคูลิต	/	/	/
25. สอนสุนันทา	/	/	/

แหล่งข้อมูล : กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู

จากการพิจารณาวิทยาลัยครูที่เปิดสอนโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ทั้งหมด 25 แห่ง โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ได้วิทยาลัยครู 8 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างสถาบันคือ วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครู-นครสวรรค์ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐม

1.3 รายละเอียดของประชากรที่นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้

1.3.1 หัวหน้าภาคพัฒนามาตรฐานหลักสูตร หน่วยศึกษานิเทศก์ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ของวิทยาลัยครู ซึ่งรับผิดชอบการทำหลักสูตรมาตั้งแต่ต้นและทำหน้าที่ตลอดมาจนปัจจุบันเนื่องจากเป็นข้าราชการประจำ

1.3.2 กรมการที่ร่วมพิจารณาจัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ที่เริ่มจัดทำครั้งแรกทั้งที่เป็นข้าราชการกรมการฝึกหัดครูและบุคคลภายนอกไม่สามารถนำรายชื่อมาเสนอไว้ ณ ที่นี้ได้เนื่องจากเอกสารสูญหาย จึงนำเสนอรายชื่อเฉพาะกรมการที่แต่งตั้งใหม่ในปัจจุบันซึ่งมีทั้งหมด 7 คน คือ นางปิณฑร ถาวรสุข นายวิรัตน์ แสงดาวฉาย ผศ.ดร.อัญชลี แจ่มเจริญ นางสาววรรณิกา นิยมไทย นายสัมพันธ์ พูนนารถ ดร.วิวารธน์ มุขติ และนายโสภณ อินไชยยะ

ดังนั้นการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ จึงเลือกอนุกรรมการประสานงานโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ 1 คน เป็นประชากรในครั้งนี้ เหตุผลที่เลือกสัมภาษณ์เพียงคนเดียว เพราะอนุกรรมการประสานงานที่รับผิดชอบของ

โปรแกรมวิชานิตศศาสตร์มีเพียง 1 คนเท่านั้น ส่วนบุคคลอื่นที่เป็นอนุกรรมการก็จะรับผิดชอบ โปรแกรมวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ประสานงานที่รับผิดชอบเกณฑ์มาตรฐานโปรแกรมวิชานิตศศาสตร์ เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำเกณฑ์นี้มาตั้งแต่ต้นและทำหน้าที่นี้ตลอดมาจนปัจจุบัน เนื่องจากเป็น ข้าราชการประจำ

1.3.3 ผู้บริหาร ประกอบด้วยหัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ของ วิทยาลัยครู 8 แห่ง จำนวน 8 คน

1.3.4 อาจารย์ประกอบด้วยอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยครู 8 แห่ง จำนวนทั้งหมด 54 คน

1.3.5 บัณฑิต เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2535 เนื่องจากผ่านการ ทำงานมาแล้ว 1 ปี สามารถตอบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการทำงาน สภาพการเรียนการสอนและการฝึกงานระหว่างที่เรียนในวิทยาลัยครูได้ และเนื่องจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 4 กำหนด ให้เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ บัณฑิต และนักศึกษา จึงเลือกบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี 2535 ซึ่งเป็นบัณฑิตรุ่นเดียวที่ผ่านการทำงานมาแล้ว 1 ปี และมีบัณฑิตรุ่นนี้จากวิทยาลัยครูครบ ทั้ง 8 แห่ง มีจำนวนทั้งหมด 239 คน

1.3.6 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2537 ของวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่ง มีจำนวนทั้งหมด 385 คน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ บัณฑิต และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่ง ใช้ประชากรจริงทั้งหมด ดังตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ประเภทและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัยครู	อาจารย์	บัณฑิต ปี 2535	นักศึกษา ชั้นปีที่ 4
1. สวนดุสิต	10	37	88
2. สวนสุนันทา	5	45	62
3. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	9	30	50
4. พิบูลสงคราม	8	26	44
5. นครสวรรค์	7	25	35
6. เทพสตรี	4	25	35
7. เพชรบุรี	8	26	35
8. นครปฐม	3	25	36
รวม	54	239	385

แหล่งข้อมูล : กองแผนงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ประเภท คือ

2.1.1 แบบสำรวจเอกสาร

2.1.2 แบบสำรวจสถาบัน

2.1.3 แบบสัมภาษณ์

2.1.4 แบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ โดยอาศัยแนวทางดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์จากหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาการโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ของกรมการฝึกหัดครู ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ภายใต้ขอบเขตแนวคิดทฤษฎีของ Bergquist 6 ด้าน คือ เวลา สถานที่ ทรัพยากร องค์กร กระบวนการ และการประเมินผล และแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของ Brantley

2.2.2 กำหนดตัวแปรที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำมาเป็น ข้อมูลประกอบการสร้างเครื่องมือ

2.2.3 จัดสร้างเครื่องมือแต่ละประเภท แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในภาคผนวก)

2.2.5 นำเครื่องมือทั้งหมดที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ มา พิจารณาและปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อทดสอบความเข้าใจในด้านภาษา การวางรูปแบบของแบบสอบถามที่ วิทยาลัยครูพระนคร โดยใช้อาจารย์ที่ทำการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 5 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โพรแกรมวิชานิตเทศศาสตร์ 25 คน จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient of Alpha) ได้ค่า 0.90

2.2.7 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงด้านภาษา แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับ กลุ่มเป้าหมายต่อไป

3. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสำรวจเอกสาร

ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำโพรแกรมวิชานิตเทศศาสตร์มาใช้ใน วิทยาลัยครู โดยศึกษาจากนโยบายของกรมการฝึกหัดครู งานวิจัย หลักสูตรสภากาการฝึกหัดครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาการโพรแกรมวิชานิตเทศศาสตร์ของกรมการฝึกหัดครู

3.2 แบบสำรวจสถาบัน

แบบสำรวจสถาบันเป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาสภาพทางกายภาพของสถาบัน ผู้วิจัย อาศัยข้อมูลจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาการของกรมการฝึกหัดครู และแนวคิดทฤษฎีของ Bergquist 3 ด้าน คือ เวลา สถานที่ และทรัพยากร เป็นแนวทางในการกำหนดรายการที่สำรวจดังนี้

3.2.1 ด้านเวลา ได้แก่ วันและเวลาดำเนินการของสถาบัน

3.2.2 ด้านสถานที่ ได้แก่ สภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติงานของ อาจารย์ ห้องสมุด แหล่งวิทยาการและแหล่งฝึกงาน

3.2.3 ด้านทรัพยากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์ ที่ปรึกษาโปรแกรมวิชา จำนวน นักศึกษา อุปกรณ์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

3.3 แบบสัมภาษณ์ มี 3 ชุด

3.3.1 แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 ใช้สัมภาษณ์หัวหน้าภาคพัฒนามาตรฐานหลักสูตร หน่วยงานในเทศก์ ซึ่งจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมวิชาในเทศศาสตร์มาใช้ใน วิทยาลัยครู โครงสร้างของหลักสูตร และการพิจารณาความพร้อมของวิทยาลัยครู เพื่ออนุมัติให้ เปิดสอนโปรแกรมวิชาในเทศศาสตร์

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 ใช้สัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและ การประชาสัมพันธ์ ของวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่ง ซึ่งจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมวิชา ในเทศศาสตร์มาใช้ในวิทยาลัยครู เป้าหมายในการผลิตบัณฑิต ความพร้อมของทรัพยากรในด้านต่าง ๆ งบประมาณ การจัดองค์กร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

3.3.3 แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 ใช้สัมภาษณ์กรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาและกำหนด เกณฑ์มาตรฐานวิชาการโปรแกรมวิชาในเทศศาสตร์ ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับวิธีการสร้างเกณฑ์ มาตรฐาน หลักการและเหตุผลในการกำหนดเกณฑ์แต่ละด้าน

3.4 แบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 3 ชุด ตามประเภทของผู้ตอบคือ สำหรับอาจารย์ นักศึกษา และ บัณฑิต แบบสอบถามของอาจารย์และนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน และสำหรับบัณฑิต แบ่งออกเป็น 4 ตอน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) มีจำนวนข้อและคำถามแตกต่างกันตามประเภทของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ข้อคำถามมีเนื้อหาเหมือนกันทั้ง 3 ชุด โดย แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ได้แก่ ลักษณะของโปรแกรมวิชาในเทศศาสตร์ในวิทยาลัยครู มีคำถาม ๕ ข้อ

ส่วนที่ 2 ได้แก่ เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรต้องการให้นักศึกษาเกิดสมรรถภาพ ในด้านต่าง ๆ คือ

- 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ มีคำถาม 5 ข้อ
- 2) ด้านทักษะหรือเทคนิควิธี มีคำถาม 6 ข้อ
- 3) ด้านคุณลักษณะและเจตคติของนักศึกษา มีคำถาม 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ได้แก่ ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน มีคำถาม 17 ข้อ

ส่วนที่ 4 ได้แก่ การประเมินผลการเรียนการสอน มีคำถาม 8 ข้อ

ส่วนที่ 5 ได้แก่ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามของอาจารย์แตกต่างจากแบบสอบถามของนักศึกษาและบัณฑิตดังนี้ คือ

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ มีคำถามทั้งหมด 34 ข้อ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือตำราที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า กิจกรรมการเรียน การศึกษาคูงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เรื่องของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา การประเมินผล

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและบัณฑิต มีลักษณะเนื้อหาและคำถามเหมือนกันทั้ง 2 ฉบับ คำถามทั้งหมด มี 25 ข้อ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ ตำราที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า การศึกษาคูงาน แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าและร่วมกิจกรรมและการประเมินผล

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการทำงานของบัณฑิต ซึ่งจะมีเฉพาะแบบสอบถามที่ใช้สำหรับบัณฑิตเท่านั้น และเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เช่นเดียวกับตอนที่ 2 และ 3 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มี 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการทำงานของบัณฑิต มี 4 ข้อ

3.5 การกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นของแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด เหมือนกัน คือ

5 หมายความว่า เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

4 หมายความว่า เห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

3 หมายความว่า เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

2 หมายความว่า เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายความว่า เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

การแปลค่าความคิดเห็นของคำตอบตามมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดเกณฑ์จากค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายความว่า	เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายความว่า	เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายความว่า	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายความว่า	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์เอกสาร เพื่อศึกษาความจำเป็นและนโยบายกรมการฝึกหัดครูในการนำโปรแกรมวิชานิตศาศาสตร์มาใช้สอนในวิทยาลัยครู ตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามแนวทฤษฎีของ Brantley เอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ หลักสูตรวิทยาลัยครู ปี พ.ศ. 2528- พ.ศ. 2536 งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพความต้องการใช้หลักสูตรของวิทยาลัยครู และเอกสารอื่น ๆ

4.2 การสัมภาษณ์ โดยการติดต่อขอสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยครู 8 แห่ง และหัวหน้าภาคพัฒนามาตรฐานหลักสูตร หน่วยศึกษานิตศาศกรกรมการฝึกหัดครู กรมการจ้ดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ใช้โทรศัพท์นัดหมายวันสัมภาษณ์ และส่งข้อความถามในการสัมภาษณ์เพื่อเตรียมข้อมูลไปให้ทางไปรษณีย์ ยกเว้นในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำไปให้ด้วยตัวเอง

4.3 การสำรวจสถาบัน ผู้วิจัยได้ติดต่อขอเยี่ยมชมสถาบันผ่านหัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ โดยใช้การสังเกตเกี่ยวกับสภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องพักอาจารย์ และเครื่องมือ ส่วนข้อมูลอื่น ๆ ใช้วิธีสอบถามจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

4.4 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

4.4.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมการฝึกหัดครู

4.4.2 วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4.4.3 วิทยาลัยครูในต่างจังหวัด ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามผ่านทางหัวหน้าภาควิชา การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ โดยขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และขอรับแบบสอบถามคืน ในวันจันทร์สัปดาห์

จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เมื่อนับจำนวนแบบสอบถามที่กลับคืนมาพบว่า แบบสอบถามอาจารย์ แจกไปทั้งหมด 54 ฉบับ ได้รับคืน 41 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.93

แบบสอบถามนักศึกษา แจกไปทั้งหมด 385 ฉบับ ได้รับคืน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91

แบบสอบถามบัณฑิต แจกไปทั้งหมด 239 ฉบับ ได้รับคืน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.86 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกและได้รับคืนจำแนกตามประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัยครู	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม								
	อาจารย์			นักศึกษา			บัณฑิต		
	แจก	รับคืน	ร้อยละ	แจก	รับคืน	ร้อยละ	แจก	รับคืน	ร้อยละ
1. สวนดุสิต	10	8	80.00	88	84	95.45	37	30	81.08
2. สวนสุนันทา	5	4	80.00	62	52	83.87	45	38	84.44
3. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	9	8	88.89	50	45	90.00	30	26	86.67
4. พิบูลสงคราม	8	6	75.00	44	41	93.18	26	22	84.62
5. นครสวรรค์	7	5	71.43	35	34	97.12	25	21	84.00
6. เทพสตรี	4	4	100.00	35	29	82.86	25	22	88.00
7. เพชรบุรี	8	3	60.00	35	35	100.00	26	20	76.92
8. นครปฐม	3	3	100.00	36	30	83.33	25	19	76.00
รวม	54	41	80.39	385	350	90.91	239	198	82.85

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจเอกสาร แบบสำรวจสถาบัน แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ดังรายละเอียดคือ

5.1 ข้อมูลจากเอกสาร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในด้านเนื้อหาและเสนอข้อมูลแบบบรรยายในลักษณะของความเรียง

5.2 ข้อมูลจากแบบสำรวจสถาบัน นำข้อมูลมาสรุปและวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในลักษณะตารางประกอบคำบรรยาย และลักษณะความเรียง แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ

5.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาสรุปประเด็นสำคัญ และนำเสนอข้อมูลในลักษณะของความเรียง

5.4 ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

5.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกนับและหาค่าร้อยละ

5.4.2 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอน เสนอความคิดเห็นในภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

5.4.3 ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4.4 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาและบัณฑิต เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม และจำแนกตามรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5.4.5 ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการทำงาน ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน